

ANNE BOOTH

Pieniä
ihmeitä

Suomentanut Annukka Kolehmainen

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

John Keatsin säkeet sivulla 212 suomentanut Leevi Lehto (2020)
Englanninkielinen alkuteos *Small Miracles*

Copyright © 2022 by Anne Booth
Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2022

ISBN 978-951-1-40194-0

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2022

Esinäytös

Ja hän lensi, kiiti korkeuksiin, lähes sietämättömän lempeyden ympäröimänä. Vihreät lehdet ja auringonpaiste, linnunlaulu ja sininen taivas – yhä ylemmäs hän liiti täyttyen rakkaudella, kunnes tunsu olevansa halkeamaisillaan, tunsu, ettei kestäisi enää yhtään enempää. Silloin syleily hellitti, mutta riemu jäi.

Luku 1

”Hyvä tavaton! Mitä sisar Basil oikein luuli tekevänsä, Herra?” Epätoivoinen sisar Margaret tuijotti maksamattomia laskuja ja käsittämättömiä muistilappusia, jotka täyttivät hänen työpöytänsä Pyhän Filomenan luostarissa Fairbridgessä.

Tilikirja, jonka tulo- ja menosarakkeita sisar Basil oli tunnontarkasti täyttänyt toimiessaan vuosikausia luostarin rahastonhoitajana, oli muuttunut musteen tahrिमaksi sekasotkuksi, ja viimeisinä elinkuukausinaan sisar näytti luovuttaneen lopullisesti: useita laskuja oli talletettu ikkunalaudalle Lourdesin Pyhän Bernadetten pienen muovipatsaan taakse, ja loput oli sullottu muovipussiin vanhan kirjoituspöydän alalaatikkoon.

”Mitä ihmettä hän kuvitteli? Että itse Neitsyt huolehtisi niistä?” Margaret mutisi ärtyneesti, mutta leppyi pian. ”Anteeksi, Herra. Levätköön sisar Basil rauhassa. Kiitos ainakin siitä, ettei kirjanpidon alennustila jatkunut kovinkaan pitkään.” Margaret tunsi syyllisyyttä tajutessaan, millaista taakkaa sisar Basil oli selvästi kantanut viimeisinä elinkuukausinaan. ”Anteeksi, Herra, kun en huomannut mitään. Mutta tiedät, ettei kirjanpito ole koskaan kuulunut velvollisuuksiini, ja

minulla on ollut täysi työ omissa ongelmissani. Kulunut vuosi ei tosiaankaan ole ollut helpoimpia, jotka olet meille lähettänyt. Tai pikemminkin kuluneet vuodet, jos totta puhutaan...” Mutta ennen kuin Margaret ehti antautua luettelemaan, mikä kaikki Pyhän Filomenan sisarkunnassa oli luisunut alamäkeen, keittiöstä kuului kovaääninen ”poks”, jota seurasi hätäntynyt ulvaisu, ja Margaret tajusi säntäävänsä ulos työhuoneestaan selaista vauhtia, että moni nuorempi ja hoikempikin nunna olisi jäänyt kakkoseksi.

Margaret paiskasi keittiön oven auki sydän syrjällään ja näki sisar Bridgetin, joka surkean näköisenä tuijotti lautasella höyryäviä, mustiksi hiiltyneitä kokkareita.

”Mitä tapahtui?” Margaret huohotti.

”Kuulin, että pavlova on piispan herkkua. Kun uuni keran on rikki, ajattelin valmistaa marengit mikrossa”, Bridget selitti. ”Mutta sitten kuului pamaus ja mikro alkoi savuta, ja nyt marengit ovat piloilla.”

Margaret kumartui hetkeksi saadakseen hengityksensä tasaantumaan. ”Luojan kiitos! Totuuden nimessä säikäytit minut pahanpäiväisesti. Kuvittelin, että oli tapahtunut jotakin kamalaa.”

”Tämä on kamalaa!” tuohtunut Bridget tokaisi, kun Margaret kehtasi kuitata tragedian olankohautuksella. ”Kun piispa tänään tulee illalliselle, meidän täytyy tarjota erityisen hienoa jälkiruokaa. Isä Hugh aikoo pyytää rahaa kirkon vuotavan katon korjaamiseen ja uuteen assistenttiin. Marengit tulevat tarpeeseen.”

Herra, anna minulle kärsivällisyyttä. Oliko hänen pakko kiljua? Jos minä alkaisin kirkua luostarin kirjanpidon vuoksi, huudosta ei varmaan ikinä tulisi loppua, ja missä sitä sitten oltaisiin?

”Etkö voisi jatkaa kokkausta pappilan keittiössä?” Margaret kysyi pinnistellyn rauhallisesti hyödyntäen pitkän opettajanuransa aikana oppimaansa itsehillintää.

”Pappilan uuni on jo varattu paistille”, Bridget voihki täysin luonteensa vastaisen epätoivon vallassa. ”Tämän piti onnistua täydellisesti. Piispaa pitää pehmittää.”

”Voisitko valmistaa jotakin muuta?” Margaret kysyi.

”Tässä hiippakunnassa assistentit ovat harvinaisia kuin kultahiput”, Bridget jatkoi kuin ei olisi edes kuullut Margaretin sanoja, ”ja tiedämme, että myös Monsignor Wilson Pyhän Annen seurakunnasta havittelee assistenttia, ja hän on sentään piispan golfkaveri. Isä Hugh ei ymmärrä golfista tuon taivaallista, Luoja häntä armahtakoon. Jos marengit eivät onnistu, hän saattaa jäädä nuolemaan näppejään. Ja hän on jo valmiiksi epätoivoinen sen vuotavan katon vuoksi. Rahat ovat aivan lopussa”, Bridget voivotteli ja tuijotti Margaretia tuskaisesti sinisillä irlantilaisilmillään.

Tiedän. Isä Hugh ei ole ainoa. Minäkin totisesti tiedän, että olemme puilla paljailla.

”Jos saamme vielä hankittua marengit, pystytkö tekemään jälkiruoan? Voisimme käydä Londisisa ja kysyä herra Abidilta”, Margaret yritti sitkeästi.

”Pystynhän minä”, Bridget vastasi hieman surumielisesti. ”Olisin vain halunnut tehdä kaiken itse. Tämä ateria on niin erityinen. Tuntuu kamalalta tarjota valmisruokaa. Kunpa olisin sittenkin leiponut kakun.”

Bridget kuulosti niin pettyneeltä, että Margaretin sydäntä raastoi. Bridget oli hoitanut ensiluokkaisesti isä Hugh’n taloudenhoitajan tehtäviä, ja moni seurakunnan toiminnoista olisi tykkänään tyrehtynyt, ellei hän olisi valittamatta kantanut korttaan keköön.

”Ei piispa huomaa eroa”, Margaret vakuutti. ”No niin, lähdetään katsomaan, saisiko kaupasta marenkeja.” Hän halasi pikaisesti Bridgetiä.

He astuivat ulos suuren, viktoriaanisen rakennuksen ovesta ja lähtivät mahdollisimman ripeästi pitkää tietä eteenpäin. Mustarastas lehahti lentoon ja rääkäisi varoittavasti. Kumpikin sisarista yritti mahdollisimman huomaamattomasti väistellä asvaltissa olevia syviä kuoppia ja halkeamia ja varoi visusti mainitsemasta tien heikkoa kuntoa ja pientareella rehottavia rikka-ruohoja. Margaretin oli kuitenkin myönnettävä, ettei ongelmia voinut enää sivuuttaa. He eivät selvästi enää kyenneet hoitamaan luostarin puutarhaa ja tiluksia eivätkä liioin rakennusta. Luostarin yläkerrassa oli liikaa kylmiä, tyhjiä huoneita, joiden raskaita kalusteita peitti pölykerros, ja alakerrassa oli niin runsaasti tilaa, että osa jäi pakostakin käyttämättä. Paikka oli liian suuri heille. Ennen Pyhän Filomenan luostarissa oli elänyt kaksitoista sisarta, ja nuoria naisia oli saapunut sinne tasaisena virtana koettelemaan kutsumustaan; monet olivat läheneet, mutta muutamat, kuten Margaret itse, olivat jääneet. Huolimatta uusista asukkaista vuodet olivat kuitenkin vaatineet veronsa, hautausmaalle oli noussut uusia ristejä ja luostarin asukasluku oli huvennut kuuteen. Ja kun yhdessä ainoassa vuodessa, hirveän edellisvuoden aikana, sekä Helen, Frances että Basil olivat kuolleet, heitä olikin enää kolme – Margaret, Bridget ja Cecilia – ja apukäsien puutteessa Margaret huomasi vastentahtoisesti hoitavansa sekä abbedissan että kirjanpitäjän virkaa.

He kääntyivät oikealle London Roadille, ohittivat muita suuria, vanhoja rakennuksia, joista valtaosa oli pilkottu pienemmiksi asunnoiksi tai muutettu yliopiston opiskelija-asuntoloiksi, ja jatkoivat matkaa kohti herra Abidin Londis-

lähikauppaa. Sieltä he tapasivat sisar Cecilian, sisarkunnan kolmannen jäsenen, jonottamasta uskollisesti jokaperjantaista lottokuponkia. Cecilia oli ryhtynyt lottoamaan marraskuussa ja uskonut siitä lähtien lujasti, että Luoja auttaisi heitä lottovoiton muodossa, ja vaikka he eivät viidessä kuukaudessa olleet voittaneet pennin hyrrää, takaiskut eivät olleet vähääkään horjuttaneet hänen uskoaan. Cecilian edellä seisoi Thomas Amis, ja jonon kärjessä oli tuntematon opiskelijanuorukainen. Kiltti Thomas, eläkkeelle jäänyt postinkantaja ja Pyhän Filomenan sisarten ystävä, oli ryhtynyt vuoden alussa käymään säännöllisesti luostarissa ja yritti nyt parhaansa mukaan kunnostaa tiluksia, mutta niin kovasti kuin hän raatoikin, hän olisi kipeästi kaivannut apuvoimia, ja valtaosa puutarhasta, joka aiemmin oli työllistänyt niin monta sisarta, oli päässyt villiintymään.

”Hei Thomas, suurkiitos vielä kerran tämänpäiväisestä”, Bridget tervehti. ”Mikro meni rikki, joten tarvitsen marenkeja piispan jälkiruokaa varten”, hän selitti Cecilialle, jota asia ei totuuden nimessä olisi voinut vähempää kiinnostaa ja joka olisi mieluiten käyttänyt viimeiset, ratkaisevat jonotusminuuttinsa rukoilemiseen.

”Olen kovin pahoillani, sisar”, sanoi herra Abidi, joka oli sattunut kuulemaan heidän keskustelunsa, ”mutta meillä ei ole marenkeja – tilaisinko niitä teille?”

”Kiitos, mutta valitettavasti niitä tarvittaisiin jo tänään”, sisar Bridget vastasi.

Herra Abidi otti opiskelijan ojentamat rahat, laski ne ja kurtisti kevyesti kulmiaan. Opiskelija odotti. Abidin kanssa ei sopinut kiistellä.

”En ymmärrä. Mikset osta vaikka jogurttia?” tokaisi Cecilia, joka oli alistunut siihen tosiasiaan, että uuden Ave Marian

lausuminen ennen kupongin jättämistä jäisi haaveeksi. Hän oli rukoillut herkeämättä koko viikon, ja hänen oli luotettava siihen, että se riittäisi.

Margaret hätkähti vaistomaisesti, kun tyrmistynyt, tuohtumusta uhkuva Bridget avasi suunsa vastaväitteisiin. Samalla hetkellä opiskelijan maksu hyväksyttiin, ja hän sai ostoskassinsa ja lähti, jolloin Thomas Amis kääntyi ja kiirehti keskeyttämään Bridgetin vastauksen pehmeällä newcastlelaiskorostuksellaan.

”Minullahan on vielä suklaakakku, jonka sain sinulta aamulla. Se kelpaa taatusti vaikka piispalle...?” Hän kääntyi Cecilian puoleen. ”Sisar – haluaisitteko mennä ensin? Minulla ei ole kiirettä.”

Sisar Cecilia nyökkäsi kiitollisena vältettyään kakkukeskustelun, otti esiin muistilistansa ja lateli siihen kirjatut numerot juhlallisesti herra Abidille, joka kunnioitti iäkästä sisarta niin kovasti, ettei hänelle olisi tullut mieleenkään pyytää tätä täyttämään itse kuponkinsa ja tulemaan vasta sitten kassalle. Hän ihaili sisaria ja piti heistä, joten antoi kyselemättä Cecilian toistaa viikoittaisen pikku rituaalinsa. Jos herra Abidi olisi saanut päättää, hän olisi ilman muuta järjestänyt sisarille lottovoiton. Olihan sisar Helen kauan sitten ottanut hänen kolme tyttärtään Pyhän Filomenan kouluun, ja raatamalla vaimoineen kaupassa joka ainoan Luojan suoman tunnin antaakseen lapsilleen kaikki mahdollisuudet ja kaiken kuviteltavissa olevan tuen hän oli varmistanut sen, että tyttäret olivat opiskelleet ahkerasti, päässeet parhaisiin yliopistoihin ja valmistuneet farmaseutiksi, lääkäriksi ja asianajajaksi. Jos herra Abidilta kysyttiin, sisaret olivat lähestulkoon pyhimyksiä.

Myös sisarten, erityisesti Bridgetin, mielestä herra Abidi oli itse täydellisyys. Tämä paiski lujasti töitä, heräsi aamuvarhaisella pannakseen päivän lehdet esille ja ahkeroi kaupassa ilta-

myöhään, oli ankara hankalille asiakkaille ja teini-ikäisille kauppa-apulaisille ja luja mutta ystävällinen muille, oli hän kuinka väsynyt hyvänsä. Hän ehti aina vaihtaa muutaman sanan sisar Bridgetin kanssa, joka pistäytyi kaupassa säännöllisesti, koska halusi ehdottomasti tukea Abidia suurten supermarkettien sijaan, jotka nykyään pitivät ovensa ahnaasti auki myös sunnuntaisin ja vaikeuttivat näin huomattavasti kulma-kaupan toimintaa. Herra Abidi ei ollut koskaan käynyt Irlannissa eikä sisar Bridget Pakistanissa, mutta tuon tuostakin he lupasivat toisilleen vilpittömästi, vaikkakin epärealistisesti, että vielä jonakin päivänä matkustaisivat toistensa synnyinmaihin, ja iloitsivat aina toistensa puolesta ja lähettivät terveisiä kotimaahan, kun jompikumpi ilmoitti pääsevänsä kauan odotetulle vierailulle. Heidän käytyään kiinnostavan keskustelun ruoista, joita Fairbridgestä oli vaikea saada, haasteita kaihtamaton herra Abidi jopa teki pienimuotoisen ihmeen hankkimalla irlantilaisia Kimberley-keksejä sisar Bridgetille ja ryhtyi sitten pitämään pientä keksimäärää jatkuvasti varastossa, sillä tuote osoittautui varsin suosituksi iäkkäiden irlantilaisasiakkaiden keskuudessa, jotka eivät olleet onnistuneet löytämään sitä mistään muualta. Seuraavaksi sisar Bridget yritti saada Abidia hankkimaan Tayto-sipsejä, joiden saaminen osoittautui kuitenkin hankalammaksi.

Nyt Bridgetiä huoletti kuitenkin sipsien ja keksien sijaan piispan jälkiruoka, ja tällä kertaa ihmeidentekijä oli Thomas Amis.

”Voi, luojan kiitos! Thomas, se olisi hirveän kilttiä!” helpotunut Bridget huudahti ja löi kätensä yhteen. ”Tietenkin kakku kelpaa vaikka piispalle”, hän jatkoi. ”Leivoin niin hyvän kakun kuin osasin, jotta voisin kiittää kaikesta, mitä teet meidän hyväksemme! Saat pian uuden. Luostarissa ei edelleenkään voi

leipoa, sillä uuni on rikki, mutta käytän pappilan keittiötä sunnuntai-iltapäivänä.”

”No, nyt siitä on turha huolehtia”, Thomas totesi omaan, rauhalliseen tapaansa. ”Kuten Rose aina tapasi sanoa, asia kerhallaan. Keskity sinä vain piispan illalliseen. Assistentin saaminen Pyhään Filomenaan on nyt tärkeintä. Isä Hugh ei saa joutua konkurssiin. Pistäydyn seuraavaksi kotona, haen kakun ja jätän sen pappilaan. Voin vilkaista uuniakin, jos haluat.”

”Miljoonat kiitokset!” Bridget suorastaan säteili. ”Meillä on siis vielä mahdollisuus voittaa piispa puolellemme. Tiedän, että hän pitää kovasti makeasta.”

”Vaikea kuvitella parempaa jälkiruokaa kuin sinun kakkusi”, Thomas sanoi kohteliaasti kuten aina ja viitto takanaan jonottavaa nuorta naista ohittamaan hänet, jotta keskustelua ei tarvitsisi katkaista ennen aikojaan.

”Suurkiitos, Thomas”, Margaret sanoi. ”Jos katsoisit uunia, siitä olisi valtava apu.” Piispan jälkiruoka ei herättänyt hänessäkään järin suuria intohimoja: sisar Cecilian tavoin hänkin ajatteli, että piispalle olisi kelvannut jogurtti siinä missä muillekin, mutta Pyhän Filomenan luostarin vastahakoisena johtajana ja sen pienen jäsenkolmikon kaitsijana hän halusi estää sanaharkkaa leimahtamasta kunnan riidaksi. Bridgetin ja Cecilian pitäminen ruodussa oli jo muutenkin tarpeeksi vaikeaa. Sitä paitsi Margaret ei uskaltanut edes kuvitella, mitä uusi uuni maksaisi.

Thomas seurasi sisarkolmikon lähtöä, kun hänet ohittanut nuori nainen osti lottokupongin. Luostari ja sen viereinen koulu olivat olleet olennainen osa Fairbridgen katolista yhteisöä. Oli surullista seurata niiden ahdinkoa. Thomas ja Rose olivat olleet suunnattoman iloisia ja ylpeitä, kun heidän tyttärensä Linda oli päässyt luostarin kouluun, ja vuosia myöhemmin Lindan tytär Sophie oli aloittanut opintonsa siellä.

Thomas tiesi, että asiat muuttuivat, mutta oli kovin sääli, että kaikki nunnat oli korvattu tavallisilla opettajilla. Sisar Helenin johtamistaidoissa ei ollut ollut moitteen sijaa, eikä Margaret ollut ehtinyt kunnolla näyttää kynsiään Helenin seuraajana. Nunnat kuitenkin vanhenivat siinä missä Thomaskin.

Linda oli ollut sisar Helenille suunnattoman rakas vielä kaiken tapahtuneen jälkeenkin. Ja Sophie oli tietenkin pärjännyt luostarin koulussa kerrassaan mainiosti. Hän oli välttänyt äitinsä virheet ja asettunut aloilleen vasta yliopiston jälkeen.

Thomas toivoi, että olisi voinut kysyä neuvoa Roselta. Tämä olisi tiennyt, mitä tehdä. Ehkä hän kysyisi sisar Bridgetiltä, kun seuraavan kerran kävisi auttelemassa luostarissa tai pappilassa. Irlantilaisytyt Bridget ja Rose, jotka olivat 1950-luvulla tulleet töihin Fairbridge Houseen, olivat olleet kuin siskokset. Rose oli varmasti uskoutunut Bridgetille. Kyllä, juuri niin Thomas tekisi. Yksin hän oli aivan neuvoton. Linda ei päästänyt ketään lähelleen, eikä edes Sophie saanut häneen yhteyttä. Tarvittaisiin ihme, jotta asiat järjestyisivät. Ehkä sisar Bridget pystyisi helpottamaan tilannetta. Tehtyään päätöksensä Thomas huomasi, että hänen olonsa keveni välittömästi.

”Kiitos ihan hirmuisesti!” nuori nainen säteili Thomasille lähtiessään kassalta. Thomasin yllätykseksi hän esitteli ylpeän näköisenä pientä kihlasormustaan. ”Toivottavasti numeroni voittavat. Menen pian naimisiin, ja voitosta olisi iso apu.”

”Totta, häiden järjestäminen on kallista”, Thomas myönsi.

”Jos voitan, haluaisin yllättää kihlattuni ja varata meille häämatkan johonkin uskomattomaan paikkaan, niin kuin vaikka Italiaan”, nainen paljasti. ”Tiedän, ettei meillä hänen mielestään ole varaa lähteä ulkomaille. Mutta en minä oikeasti edes välitä. Haluan vain naida hänet, se on kaikkein tärkeintä.”

”Onnittelut!” Thomas hymyili. Tällä kertaa hän tiesi täsmäl-

leen, mitä sanoa. Kihlasormuksen näkeminen lämmitti kovasti hänen mieltään. Nainen oli yhtä aseista riisuvan avoin ja sydämellinen kuin Rose oli ollut nuorena. Kenet tahansa tämä siten naisikin, puoliso olisi oikea onnenpekka. Ainakin Thomas oli totisesti ollut.

Hän laski korinsa tiskille.

”Huomenta, herra Abidi”, hän toivotti.

”Huomenta, herra Amis”, vastasi herra Abidi, joka tunsi kaikki vakioasiakkaansa nimeltä, ja ryhtyi piippaamaan ostoksia.

”Etkös sinä muuten ole Sophien vaari?” ystävällinen nuori nainen äkkiä tajusi ja kääntyi takaisin Thomasin puoleen. ”Monta vuotta sitten olimme työkavereita Miller’s Armsissa. Muistan, kun te juhlitte siellä hääpäiväanne. Miten Sophiella menee?”

”Olen minä”, Thomas vastasi. ”Sophielle kuuluu hyvää, kiitos kysymästä. Hän on naimisissa, pienen lapsen äiti ja oikein onnellinen.”

”Voitko kertoa hänelle terveisiä? Emilyltä Miller’s Armsista”, nainen pyysi.

”Minä kerron. Hän taatusti ilahtuu, kun kuulee sinusta. Haluaisitko hänen puhelinnumeronsa?”

Emily kaivoi pienen osoitekirjan taskustaan ja kirjoitti siihen Sophien uuden numeron.

”Pitää ehdottomasti soittaa häiden jälkeen”, hän lupasi.

”Onnea matkaan!” Thomas toivotti, kun Emily poistui puristaen toiveikkaasti lottokuponkia.

”Anteeksi kun jouduit odottamaan”, hän sanoi herra Abidille, joka nyökkäsi vastaukseksi. Thomas otti kassinsa ja valmistautui pakkaamaan ostokset. Kassi oli Rosen vanha: tytöt olivat antaneet sen hänelle jouluna, koska se oli hänen nimensä mukaisesti ruusukuviainen, ja Thomas käytti sitä mielellään. Hän

toivoi, että Rose olisi tyytyväinen, jos näkisi hänet nyt. Rosen poismenosta oli kulunut kaksi vuotta. Hän oli ehtinyt vielä nähdä Sophien naivan Benin, lääkärin, ja pidellä vastasyntyntyttä tyttärentyttärenpoikaansa Jamesia sylissänsä saattokodissa viikkoa ennen kuolemaansa. Thomas nielaisi, ja tuttu tuska tulvahti mieleen hänen muistaessaan Rosen rakkaudesta hehkuvat kasvot, kun tämä katseli lapsenlapsenlastaan, joka joutuisi vartumaan ilman isomummaa. *Voi, Rose*. Thomas muisti vieläkin kaiken kuin eilisen, ja oli edelleen vaikeaa palata kotiin, kun Rose ei toivottanut häntä hymyllään tervetulleeksi. Tuntui pahalta, että Linda oli niin sulkeutunut ja torjuva. Nykyisin tämä joko paiski pitkää päivää töissä tai linnoittautui huoneeseensa. He eivät enää jutelleet mistään. Linda käyttäytyi pikemminkin murjottavan teinin kuin neljäkymmentävuotiaan naisen tavoin. Onneksi Thomas sentään oli puutarhuri ja niin kätevä käsistään, että pystyi auttamaan isä Hugh'ta ja sisaria. Tuntui mukavalta päästä pois kotoa ja olla hyödyksi jollekulle.

Myöhemmin samana iltana sisaret kokoontuivat olohuoneeseen nauttimaan vahvistavaa kaakaokupillista. Sisar Bridget suorastaan säteili. Illallinen oli onnistunut yli odotusten: piispa oli syönyt kaksi viipaletta Bridgetin suklaakakkua ja pyytänyt loput mukaan. Mitä ilmeisimmin hänen kokkinsa kakut eivät vetäneet vertoja Bridgetin leipomuksille. Bridget tiesi, että ylpeys oli synti, mutta iloitsi silti saamistaan kehuista. Järkevänä ihmisenä hän myös ymmärsi, että omien lahjojen tunnustaminen oli täysin sallittua. Sen Bridget oli oppinut sisar Francesilta – *levätköön hän rauhassa*, hän lisäsi automaattisesti ajatellessaan Francesia ja tuntiessaan rakkautta ja kiitollisuutta tätä kohtaan. Vanha jako maallikkosisariin ja kuorisariin oli hylätty Pyhän Filomenan luostarissa jo vuonna 1968,

jolloin sisar Frances, luostarin toimielias kuusikymmentävuotias abbedissa, oli innostunut Vatikaanin toisen kirkolliskokouksen tuomista valtavista mahdollisuuksista. Frances oli huomannut sisar Bridgetin kyvyt ja rohkaissut tätä käyttämään lahjojaan: työskennelyään kuusitoista vuotta täysin tyytyväisenä maallikkosisarena luostarin pesulassa ja hoidettuaan kotiaskareita koulutettujen kuorisarten opettaessa luostarin koulussa Bridget, joka oli joutunut Irlannissa lopettamaan koulun neljätoistavuotiaana ja keskittynyt sen jälkeen taloudenhoitoon, pääsikin äkkiä jatkokoulutukseen.

Sisar Francesin ansiosta luostari oli kustantanut Bridgetin aikuisopinnot kokkikoulussa, jossa hän oli puhjennut kukaan ja tehnyt kaikkiin vaikutuksen nopeaälyisyydellään ja ruoanlaittotaidoillaan, etenkin mieltä ylentävän herkullisilla kakuilla, joita hän leipoi varsin mielellään. Sittemmin hän oli edennyt luostarin kokiksi ja koulun pidetyksi, osa-aikaiseksi kotitalousopettajaksi, kunnes oli kuusikymmentävuotiaana jäänyt eläkkeelle, siirtynyt seurakuntasisareksi ja jatkanut siinä sivussa ruoanlaittoa. Bridget tiesi syvällä sisimmässään, ettei kiltti isä Hugh, Jumala tätä siunatkoon, täysin käsittänyt hänen kyvykkyyttään, mutta ainakin tämä söi kiitollisena kaisen, mitä Bridget kokkasi.

Seurakunnan bingokerho sen sijaan ymmärsi hyvän päälle: joka viikko bingovieraat kamppailivat määrätietoisesti ensimmäisestä palkinnosta eli sisar Bridgetin leipomasta kakusta, ja Bridgetille he olivat aivan yhtä tärkeitä kuin piispat. Leipoesaan hän pani aina parastaan ja tiesi siksi, että Thomasin kakku olisi kelvannut itse paavillekin, joten hän kiitti Jumalaa siitä, että oli tehnyt parhaansa kakun kanssa, koska tänään hänen ahkeruutensa oli palkittu. Hän tiesi, että uskonnollisen elämän kannalta hienot kokkaukset olivat toisarvoisia – ja että Luoja

silmissä eläkkeelle jäänyt postimies oli yhtä arvokas kuin piispakin – mutta toki päivän saattoi katsoa sujuneen yli odotusten, jos piispan kaltainen sivistynyt herrasmies arvosti ja kiitteli hänen kokkauksiaan.

Margaret katsoi sisar Bridgetiä. Tämän oli ollut vaikea selvitä pari viikkoa ilman uunია. Thomas oli käynyt luostarissa vielä samana iltana ja havainnut ongelman johtuvan oikosulusta lämpövastuksessa, poistanut vastuksen ja vaihtanut palaneen sulakkeen (Margaret oli vakaasti päättänyt, että hänen pitäisi mahdollisimman pian oppia vaihtamaan se itse, sisar Helen kun oli aiemmin hoitanut kaikki korjaustyöt). Thomas oli luvannut etsiä uuden vastuksen, ja vaikka heiltä edelleen puuttui toimiva uuni, niin mikroaaltouuni kuin tavallinenkin, ainakin heillä oli nyt käytössään neljä toimivaa keittolevyä, joilla sisar Bridget saattoi valmistaa ruokaa ja keittää kattilallisen vettä tarjotakseen heille juhlat teekupposet.

”Tiedättehän, ettei Thomas voi jatkuvasti juosta täällä korjaamassa milloin mitäkin?” Margaret otti vastahakoisesti puheeksi asian, josta kaikki olisivat mieluummin vaienneet, myös hän itse. ”Olen pyytänyt, että hän opettaisi minulle vähän tee-se-itse-perusjuttuja, mutta totuuden nimessä ongelma on liian suuri yhdelle ihmiselle. Thomas sanoo, että koko taloon tarvittaisiin uudet johdotukset, mikä puolestaan maksaa useita tuhansia puntia. Odotan edelleen rakennusyhtiön raporttia kosteusvaurioista ja halkeamista. Ennemmin tai myöhemmin luostari pitää myydä.”

”Mahdotonta”, sisar Cecilia tokaisi pontevasti. ”Edward Mortimer lahjoitti rakennuksen meille, jotta voisimme huolehtia Fairbridgen asukkaiden hengellisistä tarpeista.”

”Tästä on jo puhuttu. Se tapahtui vuonna 1920”, Margaret

huokaisi yrittäen peitellä ärtymystään. ”Seitsemänkymmentäviisi vuotta sitten. Kun meitä vielä oli enemmän. Kun Fairbridgen asukkaat vielä tarvitsivat meitä.”

”Sisarkunta perustettiin...”, sisar Cecilia aloitti, mutta Margaret keskeytti hänet, luvalla sanoen melko töykeästi.

”En tarvitse luentoa sisarkunnan perustamisesta. Luostarin varajohtajana ja myöhemmin abbedissana pidin saman puheen tytöille jokaisena luostarin perustamisen vuosipäivänä.” Margaret nousi ja lasketteli koko litanian ulkomuistista:

”Pyhän Filomenan sisarkunnan perusti kahdeksan belgialaista nunnaa, jotka olivat paenneet ensimmäisen maailmansodan aikana Englantiin ja joille lordi ja lady Mortimer antoivat majapaikan Fairbridgen laitamilta Fairbridgen kartanon siivestä, joka niihin aikoihin oli omistettu lähinnä loukkaantuneiden sotilaiden hoitamiseksi. Myös nunnat asettuivat vapaaehtoisesti Mortimerin suvun palvelukseen hoitaakseen sairaita, ja kun ensimmäinen maailmansota päättyi, he rukoilivat ensin neuvoa ja päättivät sitten olla palaamatta Belgiaan ilmaistakseen kiitollisuutensa siitä, että heidät oli otettu avosylin vastaan. Piispan suostumuksella he saivat asettua Englantiin ja perustaa uuden uskonnollisen sääntökunnan, joka ottaisi tehtäväkseen huolehtia Fairbridgen asukkaiden moraalisesta hyvinvoinnista ja koulutuksesta. Pyhän Filomenan sisaret ottivat nimensä seurakunnalta, ja vuonna 1920 tuore sisarkunta muutti pois Fairbridgen kartanosta ja asettui nykyiseen luostariin, jonka Edward Mortimer, perheen vanhin poika, oli lahjoittanut heille kiitokseksi selvittyään sodasta. Luostarin viereisille maille rakennettiin yläkoulu ja lukio, joiden toiminnasta Pyhän Filomenan sisaret ovat vastanneet aina tähän päivään asti.”

Margaret istuutui jälleen. ”Paitsi, etteivät vastaa enää. Kou-

lua hoitavat nyt muut, eikä meitä enää tarvita.”

”Tarvitaanhan, Margaret”, järkyttynyt Bridget huudahti.

”Meitä tarvitaan enemmän kuin koskaan”, sisar Cecilia säesti. ”Näinä päivinä ja tänä aikana.”

Margaret istui ja katsoi sisaria, jotka vuorostaan tuijottivat häntä.

He olivat kuin yö ja päivä. Seitsemänkymmentävuotias Bridget oli verraton kokki, pieni ja pyöreä, herttainen ja lämmin; hänellä oli tuikkivat silmät ja sympaattinen, irlantilainen korostus, ja hän oli juuri niitä ihmisiä, joille kaikki juttelevat bussipysäkillä. Hän käytti sisarkunnan univormua – mustaa huntua, jossa oli valkoinen reunus, sekä vyötäisiltä sidottavaa yksinkertaista sinistä, valkokauluksista mekkoa – niin suurella ilolla, että sai kaikki väkisinkin hyvälle tuulelle. Hän oli luostarin kokki mutta laittoi ruokaa myös Pyhän Filomenan papeille, mikä tosin oli jo muutaman vuoden tarkoittanut vain isä Hugh'ta. Hän pyöritti bingoa ja perhekerhoa, kävi sairaiden luona ja auttoi ruoanjakelussa. Hän voitti ihmisten kiintymyksen kuin itsestään, ja hänellä oli käsittämätön arpaonni. Isä Hugh väitti, että ilman Bridgetiä koko seurakunta pysähtyisi saman tien. Hän oli luultavasti oikeassa.

Ja sitten oli Cecilia, tai sisar Cecilia, kuten hän odotti kaikkien – myös toisten sisarten – kutsuvan itseään. Hän oli laiha ja kalpea kuin norsunluu, ja hiuksensa hän oli kätkenyt huolellisesti huntunsa alle. Useimmiten hän huokui paheksuntaa joka huokosellaan ja käyttäytyi vielä yhdeksänkymmentävuotiaanakin yhtä koppavan aristokraattisesti ja kylmäkiskoisesti kuin oli käyttäytynyt parikymppisenä saapuessaan luostariin. Hän oli vannonut elävänsä köyhänä, siveänä ja kuuliaisena ja pitänyt vankkumattomasti valansa jo seitsemänkymmentä vuotta. Cecilia kuunteli ylempiensä käskyjä kuin Jumalan sanaa ja piit-

tasi ihailtavan vähän maallisesta mammonasta, ja Margaretin oli mahdotonta kuvitella hänen koskaan kokeneen voimakkaita tunteita ainuttakaan miestä kohtaan. Ei sillä, että Margaret olisi voinut kuvitellakaan kysyvänsä häneltä aiheesta. Cecilia oli luonut pitkän uran luostarikoulun pelättyinä mutta oikeudenmukaisena opettajana ja vielä eläkkeelle jäätyäänkin autellut koulussa omaan ankaraan tapaansa peräti kolmenkymmenen vuoden ajan, kunnes oppilaitos oli siirretty muiden vastuulle, sekä kartuttanut mainetta Fairbridgen katolisen historian tutkijana ja kirjoittanut artikkeleita seurakuntalehteen. Sisar Cecilialle ei koskaan juteltu bussipysäkillä. Hän harppoi ympäri Fairbridgeä vankkumattoman määrätietoisena ja vahvatahtoisena järkeissä, matalakantaisissa kengissään, sinisessä päällystakissaan ja nunnahunnussaan, vaikka hänen vauhtinsa olikin vuosien mittaan hieman hidastunut.

Viimeisenä tuli viisikymmentäkahdeksanvuotias Margaret, joukon nuorin, joka oli hiljattain vastentahtoisesti eläköitynyt Pyhän Filomenan katolisen luostarin tyttökoulusta (joka oli sittemmin sulautettu tehokkaan näköisessä lasi- ja metallilaajennuksessa toimivaan suureen katoliseen sekakouluun) ja ryhtynyt vastentahtoisesti johtamaan Pyhän Filomenan luostaria. Luostarin sääntöjen mukaan Cecilia oli liian vanha abbedisaksi, ja Bridget puolestaan oli liian kiireinen, joten Margaret otti työn vastaan, vaikka oli pestissä kaikkea muuta kuin kotoaan. Teinityttöjen opettaminen oli lapsellisen helppoa verrattuna Bridgetin ja Cecilian kaitsemiseen. Muiden tavoin Margaretkin käytti edelleen nunna-asua, ja vaikka hän olisi hyvin voinut kuvitella jonakin päivänä siirtyvänsä tavallisiin vaatteisiin, kuten monet nunnat jo olivat tehneet, tuntui lohdulliselta sonnustautua asuun, jota muutkin sisaret käyttivät ja olivat käyttäneet enemmän tai vähemmän sääntökunnan perusta-

misesta lähtien (vaikka huntu olikin ollut silloin painavampi). Sitä paitsi heillä ei ollut rahaa vaateostoksiin, ja luostarissa riitti kaikille varakaupuja, kauluksia ja huntuja, joten ainakaan nyt hänen ei tarvinnut aamuisin huolehtia asuvalinnastaan. Päätettävää riitti muutenkin enemmän kuin kylliksi.

”No, rukoillaan”, Margaret sanoi.

He astuivat sivuovesta entisen koulun vanhaan osaan, jossa luostarin kappeli sijaitsi. Heidän askeleensa kaikuiivat lakatuilla puullatioilla, kun he kävelivät pitkin käytävää ohi tutun, maalatun Jeesus-patsaan, jolla oli käsi sydämellä, puisen madonna-patsaan, jolla oli Jeesus-lapsi sylissään, näyttelyvitriinin, jossa olivat esillä koulun joukkueiden vuosien varrella voittamat monenlaiset pokaalit ja plakaatit, sekä mustavalkoisten yhteiskuvien ja koulunäytelmistä ja retkiltä napattujen otosten. Yksi kuva oli koulun pyhiinvaellusmatkalta Roomaan – viimeiseltä, jolla sisar Helen oli käynyt ennen kuolemaansa – ja sen lisäksi seinällä oli ihana kuva Helenistä, Margaretista ja Keats-Shelleyn asuntolan tytöistä koulun entisen oppilaan Katy Bradshaw’n kanssa, joka oli lähtenyt Roomaan kesätöihin valmistuttuaan yliopistosta. Helen ja Margaret olivat ilahuneet ja melkein pakahtuneet ylpeydestä törmättyään entiseen oppilaaseensa, joka oli päässyt töihin kuuluisaan roomalaiseen kirjallisuuseumuseoon. Matka oli ollut ihana. Sitten tulikin viimeinen yhteiskuva koko koulun väestä: Helen ja Margaret istuivat muiden henkilökunnan jäsenten ja oppilaiden keskellä. Niin monessa kuvassa he istuivat vierekkäin etualalla hymyilevinä, rentoina ja ylpeinä.

Olimme hyvä tiimi, Margaret mietti synkästi. Kaksikymmentä vuotta me olimme loistava tiimi, Helen ja minä.

Vain yhdessä koulukuvassa Margaret istui johtajan paikalla. Hän näytti huomattavasti stressaantuneemmalta ja levottomammalta kuin aiemmin varajohtajana. Uusi varajohtaja, jonka korkeammat tahot olivat nimittäneet Helenin kuoleman jälkeen, näytti vakavalta. Ehkä mies oli jo tiennyt, että nousisi rehtoriksi Margaretin tilalle. Margaret ei ollut koskaan pitänyt hänestä.

Tein parhaani, hän ajatteli puolustelevasti ja tunsi suureksi ärtymyksekseen kyynelten kihoavan silmiinsä.

Hän työnsi auki kappelin oven, tunnusteli katkaisijaa, sytytti valot ja vilkaisi ympärilleen heidän kulkiessaan eteisen halki. Hän tunsi hetkellistä vahingoniloa huomattessaan, kuinka epäsiistissä pinossa edellispäiväisen messun ohjelmalehtiset olivat. Tyttökouluaiikoina kaikki oppilaat olivat vielä juuri ja juuri mahtuneet luostarin kappeliin, mutta uuden, suuren peruskoulun yhteismessut järjestettiin Pyhän Filomenan kirkossa. Sisaret kuitenkin halusivat edelleen käyttää kappelia, ja isä Hugh oli sopinut pitävänsä siellä messuja yksittäisille koululuokille. Ohjelmalehtiset olivat lojuneet samassa, sotkuisessa kasassa aina edellispäivän palveluksesta lähtien, mutta Margaret oli jättänyt ne omaan arvoonsa. Asia ei enää kuulunut hänelle.

”Me emme ikimailmassa olisi jättäneet eteistä tuohon kuntoon”, hän mutisi, alistui viimein järjestämään lehtiset ja siirsi ne kaappiin, kun sisar Cecilia ja sisar Bridget tekivät ristinmerkin ja astuivat edeltä kappeliin.

Kappelissa oli tyyntä ja hiljaista, ja messun jäljiltä ilmassa viipyili tuttu suitsukkeen aromi, joka sekoittui kukkien ja kynttilöiden tuoksuun. Alttarilampussa lepatti lämpökynntilä. Astuessaan sisään Margaret melkein pystyi kuvittelemaan, että Helen istui entisellä mielipaikallaan, kääntyi ja hymyili tuttuun

tapaansa tehdessään hänelle tilaa lakatulta penkiltä. Margaret räpäytti silmiään ja pudisti päätään. Penkit olivat Ceciliaa ja Bridgetiä lukuun ottamatta tyhjä. Vain he kolme olivat paikalla.

No, emme vain me kolme – toki Sinäkin olet täällä, Herra, hän korjasi mielessään, kumarsi ja asettui paikoilleen.

Yörukous oli luettu, ja Margaret istui yksin kappelissa. Cecilia ja Bridget olivat jo menneet nukkumaan, edelleen silminnähdyn riemuissaan piispan onnistuneesta illallisesta, mutta Margaret jäi vielä keventämään sydäntään.

”Rakas Jumala, tiedän olevani pikkumainen”, hän rukoili, ”ja olen kaikkea muuta kuin ylpeä siitä, mitä aion seuraavaksi sanoa, mutta minun on puhuttava Sinulle sisar Cecilian teko-hampaista. Ne viheltävät, kun hän puhuu. En taida kestää sitä enää hetkeäkään. Tänä iltana ääni teki rukoilemisen melkein mahdottomaksi.” Hän vaikenen katsoessaan alttarin yllä riippuvaa yksinkertaista ristiä ja tajusi, nyt kun sai ajatella asiaa kaikessa hiljaisuudessa, että oli hieman liioitellut.

”Ei rukoileminen sentään ollut mahdotonta”, hän myönsi. ”Jos totta puhutaan, tämä tunne ei johdu niinkään hampaista – vaan hänestä. Tai oikeastaan siitä että, kuten tiedät, ja minäkin tiedän, aina hampaidensa viheltäessä hän rukoilee sen siunatun lottokuponkinsa puolesta, ja minä karsastan koko lottoamis-ajatusta. Kuten kai sentään Sinäkin.”

”Ole kiltti äläkä anna hänen voittaa huomenna. Tiedän, että hän pettyy jälleen. Ei ole mukavaa nähdä häntä allapäin joka lauantai. Mutta hän ei kerta kaikkiaan suostu luovuttamaan, se tässä on ongelmana. Hän kieltäytyy kuuntelemasta minua. Olisi pitänyt torpata tämä heti alkuunsa, mutta tapahtui niin paljon kaikkea, että kuulin koko jutusta vasta myöhemmin.

Hän väittää, että Sinä kannustat häntä jatkamaan, tuli mitä tuli, ja asiaa vain pahentaa, että sisar Bridget käy seurakunnan bingoissa ja voittaa joka ainoa kerta. Tiedän, ettei kirkolla tosiaankaan ole yhtenäistä kantaa uhkapeliin. Silti olen vahvasti sitä mieltä, että Sinun pitäisi puuttua peliin. Ojentaa häntä.”

Tabernaakkelin edessä palava punainen valo välähti, ja pieni puumadonna hoivasi edelleen lastaan, mutta ilmestystä ei kuulunut, joten sisar Margaret tunsi, että hänen oli pakko jatkaa.

”Oikeastaan lottoarvontakaan ei ole pääasia. Minua vain ärsyttää, että Cecilia valitsee lottonumeronsa pyhimyskalenterista ja kuvittelee, että kaikki moraaliset ongelmat on sillä kuitattu. Minusta kyse on siitä, että asia ei ole hänen päätettävissään. Joidenkin mielestä uhkapeli on syntiä. Hänen olisi pitänyt kysyä, sallinko minä sen, Herra. Kun Helen kuoli, minusta tuli abbedissa, vaikkakin vastoin tahtoani. Ja jos Sinä teit minusta abbedissan, sinun pitäisi ainakin panna Cecilia kuuntelemaan minua. Anteeksi – mutta kun nyt kerran yritän olla rehellinen, minusta sinun piti kuulla tämä. Ei sillä, ettet jo tietäisi. Sinähän tiedät kaiken. Tiedän, että tiedät. Mutta tuntuu paremmalta, kun sanoin sen ääneen. Ei sillä, että minullakaan olisi ehdotonta kantaa uhkapeliin, mutta... Siitä ei olekaan kysymys. Ymmärräthän. Kyse on auktoriteetista.”

Rohkaistuneena keskustelusta, niin yksipuolinen kuin se olikin, Margaret jatkoi.

”Ja mitä ihmettä hän touhuaa luostarin kalusteiden kanssa, Herra? Niistäkin on tullut hänelle pakkomielle. Hän uskoo lujasti, että jokin tuoleistamme tai pöydistämme kelpaa television antiikkiohjelmaan, jossa se todetaan omaisuuden arvoiseksi ja luostari pelastuu. Hän väittää, että Sinä olet sanonut niin. Se tekee minut hulluksi. Vaikka onnistuisimmekin myy-

mään muutaman pöydän tai tuolin, niistä saatu summa olisi vain pisara meressä.”

Sitkeä hiljaisuus jatkui, ja Margaret tunsi olevansa yhtä kaukana ratkaisusta kuin ennenkin.

”Mitä sanon hänelle, Herra?” hän kysyi. ”Kuinka saan hänet uskomaan, että on turha rukoilla ihmettä? Kuinka saan hänet uskomaan, etteivät rahat ilmesty kuin taikaiskusta, ja luostari on pakko myydä? Että on aika myöntää, että meitä on enää kolme, että Pyhän Filomenan sisarkunnan taru on lopussa ja meidän pitää selvittää, voisimmeko liittyä johonkin toiseen sääntökuntaan? Kuinka voin sanoa, että Sinä et ole antanut hänelle toivoa, vaan hän on keksinyt haaveensa ihan itse?”

Margaretin rukous hiipui kohti lannistunutta loppuaan.

”Auttaisi suuresti, Herra, jos joskus antaisit suuremman vastauksen rukoukseen”, hän lisäsi.

Ei enkelten ääniä, ei ilmestystä, ei mitään. Ei sillä, että sisar Margaret olisi ennenkään kokenut niitä. Toisaalta hän ei myöskään ollut koskaan tuntenut olevansa yhtä hylätty ja eksesissä kuin viime vuosina, yhtä kipeästi merkin tarpeessa.

Ehkä minun pitäisi tyytyä rukoilemaan Cecilian puolesta, hän ajatteli. Niin isä Hugh saarnasi viime viikolla. Rakastakaa vihollisianne. Ei Cecilia tietenkään ole viholliseni. Mutta ilman muuta meidän pitäisi rakastaa toinen toistamme. Niin Sinäkin ehkä haluaisit minun tekevän sen sijaan, että valitan Ceciliasta ja hänen hampaistaan. Anteeksi kun kitisen koko ajan. Minun pitäisi muistaa kaikkea hyvää, millä minua – meitä – on siunattu. Pitäisi kai ainakin kiittää, ettet ole antanut hänen voittaa lotossa.

Margaret polvistui.

”Ole kiltti ja siunaa Ceciliaa tulevalla viikolla”, hän rukoili. ”Anna hänen odottaa onnellisena tulevaisuutta, toivottaa terve-